

bb. 66. időjárásjelentés

11 gk/La

1968. augusztus 12.

a meteorológiai intézet jelenté hétfőn 19 órakor:

mérsékelt meleg idő

várható időjárás kedd estig:

felhőátvonulások, szórványosan elterjedő fűtő esőkkel, néhány helyen zivatarokkal időként megélénkülő nyugati, északnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 25 fok körül. /mti/

-3-

bb. 67. hétfő késő esti jelentés: kicserélték az eltört nyomóvezetékeket zavartalan a vízszolgáltatás a fővárosban

1 hbj/gk/11 La

1968. augusztus 12.

hétfő este a vízművek műszaki vezetői a következő tájékoztatást adták az eltört nyomóvezetékek rendbehozataláról:

- az Ürömi utcában eltört 500 milliméter átmérőjű nyomóvezetékét hétfőn délután 5 órára kicserélték, a feltört vízszlop által kimosott krátert kedden tömik be.

a Frankel Leó utcában eltört csőszakaszt is rendbehozták hétfőn délutánra. a főnyomóvezetéken a délutáni órákban már vizet szállítottak, az uttest kimosott szakaszát feltöltötték. kedden hajnalban már zavartalan lesz a villamosforgalom, s ugyancsak kedden az utépitők kijavítják a megrongálódott burkolatot.

- a Fehérvári úton az eltört nyomóvezeték szakasz cseréjével délután két órára készültek el a szerelők, kedden reggel a Fehérvári út egyik sávját átadják a közúti forgalomnak.

- ugyancsak hétfőn a délutáni órákban rendbehozták a Szépvölgyi úton megpattant elosztó vezetékét is. /mti/

-3-

20.10/gy

2014.20.

- 38 -

Vége -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-880

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1968. augusztus 13.

bb. 1. megkezdődtek a tizkötetes Magyarország története munkálatai - pamlényi ervin nyilatkozata a magyar történettudomány közönség nagy vállalkozásáról

1 ms/tr/zs/gy/hk

1968. augusztus 13.

pamlényi ervin, az akadémia történettudományi intézetének osztályvezetője, aki a tizkötetes Magyarország története című összefoglalás szervezési munkálatait irányítja nyilatkozott az mti munkatársának. elmondta, hogy a nagy szintetikus jellegű munkához társadalmi és tudományos igények adták az indítást. az elmúlt időszakban sok jele mutatkozott annak, hogy növekszik az érdeklődés a történettudomány eredményei, népünk története iránt. nagy példányszámban kelnek el a kézikönyvek, összefoglalások, általában a szintetikus jellegű munkák. de történettudományunk belső fejlődése is igényli a felszabadulás után több mint két évtized rendkívül kiterjedt kutatásainak az összefoglalását, értékelését. az első kötetek felszabadulásunk 25. évfordulója körül készülnek el; a mű tehát mintegy summázása lesz a magyar marxista történettudomány 25 esztendő kutatási munkájának. ugyanakkor alkalom lesz arra is, hogy történettudomásunk felmérje az előttünk álló teendőket.

- a szerkesztőbizottság arra törekszik, hogy a tizkötetes összefoglalás tükrözze a marxista történettudomány fejlődésének legújabb tendenciáit. ezért különös gondot fordít arra, hogy a mű a magyar nép történetét az egyes korszakok általános, egyetemes történetébe beágyazva ábrázolja, hogy a szerzők rendszeresen hasonlítsák össze a magyar történelmi fejlődést és egyes mozzanatait a kelet-európai és az egyetemes történelmi fejlődésével.

/Folyt. köv./

- 1 -

bb. 1. / megkezdődtek... 1. folyt. / gy

ez hozzásegít a magyar történelem törvényszerűségeinek felismeréséhez, egyben segíti történelmünk sajátos vonásainak az eddiginél pontosabb meghatározását is.) az új szintézisben felhasználjuk majd a történetkutatás legutóbb előtérbe került ágainak, így a modern gazdaságtörténetnek, történeti statisztikának, eszmé- és ideológiatörténetnek, stb. eredményeit is.)

- a munkálatokat mintegy 20 tagú szerkesztőbizottság irányítja pach zsigmond pálnak, a történettudományi intézet igazgatójának vezetésével. az egyes kötetek főszerkesztői székelgyörgy, elekes lajos, pach zsigmond páli, ember győző, mérei gyula, kovács endre, hanák péter, nemes dezső, illetve ránki györgy és lederer emma. az első nyolc kötet szerzői gárdája már kialakult. a kollektív körülbélül 60 tagú, s tagjai a történettudományi kutatóintézetek, egyetemi tanszékek, levéltárak, stb. dolgozói közül kerülnek ki és az illető korszakok legjobb specialistái közé tartoznak - fejezte be tájékoztatását pamlényi ervin./mti/

bb. 2. duzzad a balaton

vid-cs/mné/gy/la

1968. augusztus 13.

a magyar tenger szinte egyetlen táplálója, a zala folyó nagyon megsínylelte a hosszú nyári szárazságot, s hónapokon át az óriás vízfelület erős párolgását sem tudta pótolni. most örvendetes duzzadás tapasztalható a balatonon: az egy hónapja tartó rendszeres esőzés hatására ugyanis a zala ismét a szokásos nyári vízmennyiséget szállítja, s ha lassan is, de állandóan emelkedik a tó vízszintje./mti/

bb. 3. olasz, német operavendégek - gálakoncert október elsején - műsorán az „anna karenina”, - chagall-grafikák a műcsarnokban

i pr/gk/zs/gy/la

1968. augusztus 13.

az idén a fővárosi szabadtéri színpadok igazgatóságán lesz a hagyományos budapesti művészeti hetek „főhadiszállása”, az igazgatóság munkatársai már javában dolgoznak a szeptember 19-től október 25-ig tartó öthetes eseménysorozat műsorán.

/folyt. köv./

- 2 -

19. 2. 20.

bb. 3. / olasz, német... 1. folyt. / gy

az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is rangos zenei bemutatókkal, koncertekkel, versenyekkel kezdődnek a művészeti hetek. az október 13-tól 20-ig tartó időszakot a magyar operáknak szentelik: akkor mutatják be szokolay sándor új operáját, a shakespeare klasszikus művére komponált hamletet, két operát - puccini bohéméletét és rossini mózesét - hoz magával a vendégjátékra hívott teatro comunale di bologna, s négy alkalommal áll közönség elé a budapesten turnézó berliner staatsoper társulata. a német énekesek beethovenfideliójában, prokofjev tüzes angyalában, mozart cosi fan tuttójában és wagner walkürjében mutatkoznak be. a zenei eseményeket pablo casals tiszteletére megrendezett csellóverseny és weiner leó emlékére kiírt vonósnégyes- és brácsa-verseny zárja. a győztesek október 1-én nagyzeabásu gálakoncerten mutatkoznak be.

a főváros színházai új magyar drámák bemutatóival emelik a művészeti hetek rangját, a filmszínházak ünnepi bemutatókon tűznek műsorra több új magyar filmet, s diszeldadason játsszák tolsztoj világhírű művének filmváltozatát, az anna kareninát. sorozatban mutatják be a budapesti nézőknek a nemzetközi sikereket elért, fesztiválokra díjazott mafilmműveket. megrendezik az operafilmmek hetét, felújítják az aidát, a bajazzókat, a háry jánost, a bolygó hollandit és a windsori vígöket.

a művészeti hetek eseményeiből részt kérnek a budapesti múzeumok, kiállító helyiségek is. a budapesti történelmi múzeumban fővárosunk ezer évének rekvizitumait sorakoztatják fel a tablókön és a kiállítási szekrényekben, a nemzeti galériában medgyessy ferenc halálának 10. évfordulója alkalmából tárják a látogatók elé a neves alkotó ritkábban látható műveit, az iparművészeti múzeumban pedig a magyar hegedűkészítés történetét elevenítik fel. a színháztörténelmi múzeum a pest-budai színjátszás emlékeit mutatja be, s erkel ferenc munkásságának szenteli azt a tárlatot, amely az erkel színház előcsarnokában nyílik. a műcsarnokban „futószalagon”, követik egymást a tárlatok, a közönség láthat chagall-grafikákat, 20. századi bolognai mesterműveket és megtekintheti mestrovics jugoszláv szobrászművész gyűjteményes kiállítását./mti/

- 3 -

19.50/m

19. 2. 20.

bb] 6] ipari kooperációk lehetőségeit szemlélteti a bécsi
őszi vásár magyar kiállítása

1 sz/j/10/gy/La

1968] augusztus 13]

Rövidesen befejeződik a szeptember 8-án nyitott bécsi őszi
vásár magyar kiállításának hazai előkészületei. A Hungexpo
szakemberei szűrttel ujjazott megoldást választottak a magyar
árak bemutatására a kiállítás - a szokáshoz híven - a nemze-
tek csarnokában kap helyet, 560 négyzetméternyi területen.
Itt stílizált sátozt alakítanak ki: egyik részében barokk buto-
rokat, és egyéb könnyűipari termékeket, a másikban élelmiszere-
ket, a harmadikban a műszaki fejlesztés legújabb eredményeit
magukban foglaló műszereket mutatnak be. A kiállításon viszony-
lag kevés terméknek jut hely, inkább csak jelképezni akar-
ják a magyar iparnak Ausztriában már jólismert exportkínálatát.
Az óriáspalackokba töltött italok, az óriás szalámirudak, né-
hány textil-, szőrme-, bőr-, cipőáru, az automatizálási
kutató intézet és a központi fizikai kutató intézet egy-egy
műszere csak jelzi, hogy a hagyományos és az új exportcikkek
közül mit ajánl a magyar kereskedelem.

A kiállításon külön teret szentelnek a magyar-osztrák
ipari-műszaki kooperációs lehetőségek feltárásának, az eddig
létrejött ilyenirányú megállapodások szemléltetésének. Be-
számol a kiállítás arról, milyen együttműködés alakult ki
többek között a gépiparban, a kohászatban, a gyógyszeripar-
ban, és milyen hasznos mindkét ország számára a villamosenergia-
csere.

A magyar vállalatok kollektív kiállításán kívül - a-
melyet a Hungexpo rendez - az egyik szakosított csarnokban is
található majd magyar áru; a nord hallo-ban több magyar szer-
számgepet mutat be a Technoimpex/mti/

bb] 9] az új tanév előkészületei a budapesti tanácsok végrehajtó
bizottságai előtt

1 hl/gk/20/gy/La

1968] augusztus 13]

két héttel az iskolakezdés előtt a budapesti tanácsok vég-
rehajtó bizottságai sorra megtárgyalják az új tanév előkészü-
leteit.

A 13] kerületben a budapesti pártbizottság és a fővárosi
tanács közös irányelvei alapján fejlesztik tovább az iskolai
hálózatot. A Kilián György utca 15-17] szám alatti, közös i-
gazgatású általános iskola és középfokú intézmény a továbbiak-
ban gimnáziumként működik majd, s az új tanévben öt első osz-
tályt indítanak. A természettudományos szakosított tantervű
- biológiai-kémiai - osztály részére laboratóriumot, illetve
előadótermet rendeznek be, csaknem 300 ezer forint költséggel.
Az ugyancsak közös igazgatású Léka János-intézetet hajózási
szakközépiskolává fejlesztik. A gyakorlati oktatáshoz szüksé-
ges műhely építési költsége meghaladja a félmillió forintot,
ennek háromnegyed részét a fővárosi tanács adja.

A 11] kerületben is nagy figyelmet fordítanak a középfokú
tanintézetekre, ugyanis az idén a kerület általános iskoláiban
300-zal több diák végzett, mint tavaly. négyes átlagosztályza-
ton felül minden jelentkező továbbtanulhat, sőt sok esetben
- főleg a lányoknál - még a gyöngébb tanulmányi eredmény sem
volt akadály. A kerületi középiskolák első évfolyamain 1 250
diák kezd meg tanulmányait, a szakközépiskolák növendékeinek
45 százaléka munkásszülők gyermeke.

Az 1] kerületben az új tanév előkészítéseként tovább javi-
tották az oktató-nevelő munka feltételeit. A Lisznyai utcai
iskolában rendbehozták a fűtőberendezést, a Toldy Ferenc gimná-
zium tetőzetét felújították, s korszerűsítették a tornatermi
öltözőt. A Hunfalvy János közgazdasági technikum épületében a
dolgozók esti középiskolája részére irodát és tanári helyisé-
get létesítettek. Befejeződött a Szilágyi Erzsébet gimnázium teljes
felújítása és sok oktatási intézmény elavult butorát új be-
rendezéssel cserélték ki.

/Tolym. köv./

bb. 9. / az új tanév... folyt. / gy

a 10. kerületben nagy gondot fordítanak a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek tanulmányi segítésére, ezért számottevően fejlesztik a szakköröket, az új tanévben például a korábbihoz képest csaknem kétszer annyi szakkör működik majd, s jelentősen gyarapítják a tanulószobai csoportok számát is. /mti/

.-.

bb. 10. viharosarkai fiatalok harci turája a 6. vörös hadosztály egykori utvonala

vid-fm/tné/gy/hk

1968. augusztus 13.

a haladó hagyományokban gazdag viharosarkokban is készülnek a hármas jubileum méltó megünneplésére. a kiskispezi megyei bizottsága például a múzeumok békés megyei igazgatóságát dolgoztatta ki közös akcióprogramot, elhatározták többek között, hogy múzeumi ifjúsági klubot alakítanak, s a klubtagok segítik a munkásmozgalmi emlékek felkutatásában. összegyűjtik a párt és az ifjúsági mozgalom történetére vonatkozó adatokat, emléktáblákat állítanak a legfontosabb események színhelyén, megrendezik a forradalmi nemzedékek baráti találkozóit, tudományos ülés-szakon ismertetik a kmp és a kimsz történetét, a kiskispezi fiatalok harci turákat szerveznek a viharosarkokban azokon az utvonalakon, amelyeken a magyar tanácsköztársaság védelmében harcolt az egykori 6. vörös hadosztály. /mti/

.-.

bb. 12. háztartási mosogató gép

a vid-kz/tné/gy/la

1968. augusztus 13.

a szegedi fémfeldolgozó vállalat kollektívája a házi-asszonyok munkájának megkönnyítésére elektromos háztartási mosogató gépet tervezett és készített. az evőeszközöket, tányérokat, poharakat modernvonaltól, zománcozott mosogató edény vilanymotorral hajtott forgó kosarába helyezik, majd a gép állítószó ajtáját bezárják. a mosogató után már csak egy gombnyomást jelent: megindul a motoros szivattyú, s a szórófejek át vizsugarakat lövell a kosárral együtt forgó edények-re. tizenkét személyes edénykészlet mosogatása néhány percig tart. törölni nem kell, hiszen megfelelő mosogató parral az edények megszáradnak. az edények benne is maradhatnak a gépben, amelyet már eleve tárolásra alkalmasnak alakítottak ki. a mosogató gép sorozatgyártását a vásártók, illetve a kereskedelem igényei alapján kezdik meg. /mti/

.-.

- 8 -

bb. 11. szellemileg, testileg egyaránt jól fejlettek az iskolába készülő gyermekek - az orvosi vizsgálatok budapesti tapasztalatai

i vt/hné/za/gy/hk

1968. augusztus 13.

fővárosszerte lezajlott az általános iskolai tanulmányokat most kezdő gyerekek kötelező orvosi vizsgálata. bár az értékelés csak szeptember közepén zárul, a főbb tapasztalatokról az illetékes szakorvosok tájékoztatták az mti munkatársait.

- Ördögöllel állapíthatjuk meg - mondták -, hogy a gyerekek szellemi-tesztileg fejlettsége, az előző évek adataival összehasonlítva általában javult, ez az átlagos testsúlyra és a magasságra is vonatkozik. a kis diáklételek döntő többsége egészséges, jól táplált, alkalmas arra, hogy „belépjen” az iskolába.

- a vizsgálatok azonban hoztak néhány elgondolkasztó, figyelmeztető jelentő tapasztalatot is. elég sok gyermeknél találkoztunk például testtartási rendellenességgel, ami arra utal, hogy az óvodai, illetve az otthoni torna körül még vannak fennmaradások. az 1. kerületi Lógodi utcai gyermekszakorvosi rendelőintézet orvosai több mint 1 500 kis diáklétele szűrővizsgálatát végezték el, s szeméretre 320 gyermeket utaltak be, közülük szemüvegre 199-nek volt szüksége. sajnos a szülők egy része hiúsági kérdést csinál abból, hogy gyermeke hord-e szemüveget, vagy sem. pedig szükség esetén helyesebb minél hamarabb elkezdeni a szemüveg viselését, három éves kortól ugyanis évente 10 százalékot romlik a szembetegség javításának lehetősége.

- a kicsik között viszonylag nagyon soknak vannak lukas, rossz fogai, s ez áll a budai és a pesti gyerekekre egyaránt. az apáthy István kórház orvosai például csaknem 3 200 gyermeket vizsgáltak meg, s azt tapasztalták, hogy a kis páciensek 80-85 százalékának hibásak a fogai. ez arra vezethető vissza, hogy sok szülő a fogápolással nem törődik kellően, s nem él a javasolt kezelés lehetőségével. helyes, ha a szülők a nem óvodás gyerekeket is rendszeresen fogorvoshoz viszik, mert az időszakos vizsgálat nagyban hozzájárul a fogak minél további épségben tartásához. ajánlatos, hogy a rendszeres fogmosásra szintén már kis korban szoktassák rá a gyerekeket. különösen fontos a fogápolás este, lefekvés előtt. a tejfogak tisztántartása nem könnyű a kiscsiből, maradandó fogak, s természetesen a fagás, illetve az emésztés szempontjából sem. /mti/

- 9 -

bb 13. eldőlt a több évtizedes vita - az első magyar királyi palota az esztergomi várhegyen épült - dr. nagy emese nyilatkozta a hét éves ásatás eredményeiről

a vid-fm/tné-ju la

1968. augusztus 13.

befejezéséhez közeledik a felszabadulást követő két évtized egyik legjelentősebb régészeti munkája, az esztergomi várhegy feltárása. hét évig kutatták a várrendszer a régészek, akiknek helyébe rövidesen az országos műemléki felügyelőség szakemberei lépnek, s megkezdik európa egyik legbecselesebb művészettörténeti emlékének helyreállítását, a jelentős munkáról az ásatást irányító dr. nagy emese, a magyar nemzeti múzeum központi osztályának vezetője tájékoztatta az mti munkatársát.

- történetész-régész körökben évtizedek óta folyó vita végére tett pontot a hét éves régészeti kutatás, - mondotta. - a hézagos- jobbára a legendákon és szájhagyományokon alapuló okiratok szerint a legtöbb szakember esztergom mélyebben fekvő részein jelölte meg a géza-istván korabeli palota helyét, a mostani ásatások egyértelműen eldöntötték, hogy az első magyar királyi rezidencia az esztergomi várhegyen épült, a kor építészeti stílusára jellemző, nagyméretű kváder-kövekből épített falak maradványai s az építés idejét meghatározó apró leletek nagy számban kerültek napvilágra. a 11. béla korában átlakított palotaszárny alatt istvankorabeli körkáporna húzódik, ami megerősíti az első királyi palota helyére vonatkozó feltételezéseket.

- a mélyebb rétegekből előkerült leletek birtokában ma már a várhegy település-történetét is nyomon követhetjük. bizonyos, hogy a palota környékén már a rézkor embere is megtelepedett, a bronzkor, majd a vaskor népcsoportjai is tanyát vertek a várhegyen, továbbá a kelták és a rómaiak nagyobb településeiről tanuskodnak a leletek. a várhegy településtörténete mintegy ötezer év távlatában követhető.

- a több vagonnyi, főként kerámia-töredékekből álló leletanyag elsősorban tudományos szempontból, illetve a kormeghatározás céljából jelentős. a történelem előtti korszakot jónéhány változatos formájú és díszítésű edény és használati eszköz képviseli. ritkaságnak számít egy tizenegyedik századi szinarany fülbevaló, amelyet kék-fehér színű zománccal és igazgyöngy-be-rakással díszítettek.

- a helyreállítás elsődleges célja, hogy a látogatók a várhegy település-történetéről könnyen áttekinthető képet kapjanak. felújításra kerülnek az istván-korabeli körkáporna maradványai, a királyi palota legkorábbi falszakaszai, a még 1934-ben feltárt középkori várkáporna és lakótorony felújítása is szerepel a helyreállítás tervekben. az esztergomi várhegy történelmi szerepéhez, kultúrtörténeti értékeihez méltóan válik majd mindannyiunk közkincsévé s európai jelentőségű idegenforgalmi nevezetességgé. /mti/

8.50/szb

-10-

1968. aug.
Goe Sme

bb 14. honvédelmi napra készülnek békéscsabán

vid-fm/tné szb la

1968. augusztus 13.

a magyar honvédelmi szövetség békés megyei és békéscsabai városi vezetősége, a békéscsabai városi tanács augusztus 19-én nagyszabású honvédelmi napot rendez békéscsabán. ebből az alkalomból motoros és lökhajtásos repülőgépek, helikopterek érkeznek a városba. többek között ejtőernyős ugrásokat láthatnak a nézők bekötött és késleltetett nyitással. a repülő-parádé érdekessége lesz a kötelék- és műrepülés, a motoros akrobatá-be-mutató. a gazdag program harcászati gyakorlattal zárul. /mti/

bb 15. oratórium-estek a diósgyőri várudvaron - operabemutató az aggteleki cseppkőbarlangban

a vid-fm/tné szb la

1968. augusztus 13.

az alkotmány ünnepének tiszteletére érdekes zenei eseményeket rendeznek borsod megyében. augusztus 20-án nyitják meg például a diósgyőri vár mintegy 15 millió forintos költséggel helyreállított négytornyu belső várát, amelyet egykor ornyé bán építtetett és mai formáját nagy lajos király korában nyerte el. a helyreállítási munkák során több mint nyolcezer négyzetméter falfeület konzerválásával - elkészültek a belső vár gótikus ablaku lakóhelyiségei, a patotaudvarra vezető mátyás-korabeli lépcsősor és a hajdani vízesárok felett átívelő hid. a külső vár és a vízesárok feltárását a következő években folytatják.

a most elkészült helyiségekben múzeumot rendeznek be, a palota udvarán pedig a nyári hónapokban oratórium-esteket tartanak. az ősi falak között az idén három alkalommal csendül fel a muzsika. az alkotmány ünnepén mura péter vezényletével a miskolci szimfónikus zenekar bartók „a kékszakállu herceg vára”, című operáját adja elő. az előadáson közreműködik szőnyi olga és fodor jános, - az állami operaház tagjai. augusztus 25-26-án este a szegedi zenebarátok kórusa szabó ferenc: „föltámadott a tenger”, című oratóriumát, míg másnap verdi „requiem”-jét adja elő. a miskolci zenekart és a szegedi kórust mindkét alkalommal vaszy viktor vezényli.

az alkotmány ünnepének másik kiemelkedő zenei eseményére az aggteleki cseppkőbarlangban kerül sor. a csaknem ezer személyes földalatti színházteremben, - ahol a díszleteket színes reflektorokkal megvilágított cseppkővek szolgálják, - szabó anita, lászló margit és andor éva, a magyar állami operaház magán-énekesei közreműködésével gluck „oprheus”, című kisoperáját mutatják be. a postás szimfónikus zenekart, valamint a kisz központi kórusát lukács ervin vezényli. /mti/

8.55/szb

-11-

902 200

902

bb 17. épül a szombathelyi skanzen

b vid-fm/mné szb la

1968. augusztus 13.

vas megyében befejezték a népi műemlékek összeírását. A feltérképezett anyagból válogatták ki a legjellegzetesebb, legértékesebb építészeti remekeket a szombathelyi skanzen számára. A megye minden néprajzi egysége helyet kap a falumuzeumban. A hegyhátot például egy sárfimízdői ház, a kemenesalját alsóság és vönöck, a kis-alföldet lócs és nemesladány, a völgyiséget nemeskolta és sótony, az őrséget szalafő és farkasfa érintetlenül maradt, legszebb népi műemlékei, a nemzetiségi falvakat egy pornóapáti német és egy szentpéterfai horvát porta képviseli. A skanzen egyik oldalán utcás, szalagtelkes épületegyütteseket, a másik oldalán pedig a szeres településre jellemző objektumokat mutatnak be. Külön érdekessége lesz az épülő műemlék-falunak, hogy megismerteti a látogatókkal a vasi pajtatípusokat, s a megye legszebb festett és faragott házoromzatait is.

a falumuzeumot tíz holdas területen építik a szombathelyi rigóvölgyben. elkészült már a gondnoki lakás, s a vasvázas szin, amelyben a szétszedett épületeket újból felépítésük előtt tartósítják. négy méterű betonvályuban vegyszerekkel pálcolják, konzerválják a falakat, a fából készült szerkezeti elemeket. a kijelölt épületeket folyamatosan szállítják a megyeszékhelyre. tő alatt áll már a sé községből származó méhes, a nemeskoltai ház, elkészült a szentkirályi szima-féle alulcsapós vízimalom terméskő-alapja, s hozzáfogtak a szentpéterfáról beszállított füstökonyhás ház felépítéséhez is.

a füstös-konyhás ház a xviii. századvégi népi építészeti utolsó hírmondója. a ház az 1790-es években épült, gerendákból készült oldal- és közfalakkal, valamint zsupfedéllel. a teljesen fából épült lakóháznak csak a tüzelőberendezése - a szobában elhelyezkedő szögletes kemence és a konyha tüzelőpadkája - készült kőből, deszka a kéménye is. a füst a tüzhelytől nem közvetlenül a kéménybe jut, hanem egy ideig a konyha mennyezetén gomolyog, majd a tüzhellyel ellentétes oldalon vagy a konyha ajtaján kívül a ,,pitvarba,, épített fakéményen át távozik.

a skanzen következő ,,lakói,, lesznek a farkasfai ,,l,, alakul ház és gazdasági épületei, amelyeket már megvásároltak, s intézkedtek a molnaszecsődi harangláb szombathelyre szállításáról is. /mti/

9.05/szb

0072elvi

912f

-.-

-12-

bb 16. ,, házi vízmű,,

vid kz/tné-ju la

1968. augusztus 13.

három új, olcsó, praktikus háztáji gép gyártását kezdte meg a székesfehérvári finommechanikai vállalat. az egyik - a kutba helyezhető vizellátó berendezés - kiválóan alkalmas lesz falusi családi házak, tanyák, nyaralók vizellátására. a ,, házi vízmű,, egy perc alatt 35 liter vizet szivat fel hét méter mélyről. tartálya higiénikus, rozsdamentes. a másik újdonság - az elektromos kukorica morzsoló - óránként 35 kiló szemet morzsol le, a lényegében hozzá tartozó daráló pedig mindenfajta szemes-termény darálására alkalmas lesz. mindhárom új termék még ebben az évben az üzletekbe kerül. /mti/

bb18. megkíszerzik az üvegszál gyártást

a vid-kz/tné-ju la

1968. augusztus 13.

újabb tíz házilag készült durva-szálhuzó gépet szerelnek fel a sajoszentpéteri üvegyár ez év elején indult üvegyápot üzemében. az új gépek üzemi próbája augusztus elején kezdődik meg. munkába állításukkal az eddiginek kétszeresét, évi 1500 tonna üvegszál ad majd a gyár a szigetelő iparnak. a szükségleteket azonban még ez sem elégíti ki, s ezért máris újabb 21 millió forint áll a gyár rendelkezésére a továbbfejlesztés-re. ebből az összegből olyan korszerű kísérleti üzemet építenek, amelyben hazánkban eddig még nem gyártott finomságu - 6 mikron vastagságu - üvegszál készül majd. a kísérleti üzemben, amely a tervek szerint a jövő év júniusára készül el, 13 millió forint értékű nagy teljesítményű szovjet berendezést helyeznek el. ez naponta 600 kilogramm lehetővékonyságu üvegszál készit majd. /mti/

bb 19. kibővített szülészeti osztály győrtt

vid-fm/tné-ju la

1968. augusztus 13.

győrtt az egészségügyi szervek kitartó fáradságos munkájának eredményeként ez év elején részlegesen megszüntethették a 150 ágyas tüdőkórházat. az épületben 105 ágy szabadult fel, amelyeket a belgyógyászati osztály vett birtokba, a belgyógyászat helyére pedig a szülészeti osztály költözött. korszerű 3-5 ágyas szobák várják a kismamákat az új helyen, amelyet fél-millió forintos költséggel tettek alkalmassá arra, hogy megfelelő körülmények között vezethessék le a szülést, ápolhassák a csecsemüket. /mti/

9.10/ju

042elvi

920f

-.-

-13-

bb 20. rajzolvást tanulnak a szakmunkások

vid-kz/tné-ju la

1968. augusztus 13.

középfoku műszaki rajzolvató tanfolyamot szervezett a szakmunkások részére a szombathelyi élelmiszeripari gépgyár a hallgatókat anyagilag is érdekeltté tették a tananyag tökéletes elsajátításában, akik kitűnő rendűen végzik a tanfolyamot, 80 filléres, a jó előmenetelűek 60 filléres, a közepesek pedig 40 filléres alapórabért kapnak. a tanfolyam, melyet a közvetkezőkben több hasonló követ, megteremti a lehetőséget, hogy a gyár szakmunkásai nehézség nélkül igazodjanak el a gyakran változó szeriákhoz kiadott új szerkezeti rajzokon. /mti/

-.-

bb 21. lakásvásárlások falusi és tanyai pedagógusoknak

vid-fm/mné-ju la

1968. augusztus 13.

fontos feladatnak tekintik a tanerő-utánpótlást bács-kiskun megyében, a helyi tanácsok arra törekednek, hogy - a lehetőségekhez mérten - megfelelő lakásokkal várják az új pedagógusokat, a különféle lakásépítési akciók mellett sokhelyütt vásárlással oldják meg a kérdést. többek között most tázláron, bácsborsodon és kelebián két-két lakásos házakat vettek meg, s így juttatják majd otthonhoz a nevelőket hártán, szabadszálláson, kunfehértón és kiskunmajsa nagy tanyai településén, kigyóspusztán is. /mti/

-.-

bb 22. gépkocsi karbantartó állomás épül győrött

vid-kz/tné-ju la

1968. augusztus 13.

huszonkét millió forintos költséggel korszerű gépkocsi karbantartó állomást épített győrött az autófenntartó ipari tröszt, a jövő év utolsó hónapjaiban elkészülő új állomás 2 900 négyzetméteres csarnokában egy gépkocsi karbantartása mindössze 40 percet vesz majd csak igénybe. az építkezés megkezdődött. /mti/

-.-

9.15/ju

91722
920 Snc

-14-

bb 23. szárítóalagutakban a makói hagyma - száthatvan vagon ,, hely,, készül szegeden

vid-cs/mné-ju la

1968. augusztus 13.

az ország legnagyobb élelmiszer-szárító apparátusát alakították ki idén a szegedi paprikafeldolgozó vállalat központjában és telepein, a szegedi központban nemrég földgázfűtésre alakították át a szalagrendszerű szárítókat, négy környékbeli községi pedig olaj, illetve földgáz fűtésű szárító alagutakat helyeztek üzembe, az új berendezéseket főleg a fűszerpaprika szedés utáni gyors szárítására építették, a jobb kihasználásuk érdekében azonban már korábban rendszeresítették a különféle levelesporok gyártását, az idén pedig nagymennyiségű makói vöröshagymát szárítanak, csak a teljesen száraz ,, hagymapehely,, legalább 160 vagonnyi lesz. elsőként az üllési telep alagútjában kezdtek meg a hagyma szárítását, majd folyamatosan a többi üzem is kapcsolódik az újszerű munkába, az értékes hagymapehely jórésze nylon-zsákokban exportra kerül. /mti/

-.-

bb 24. naponta négymillió forint

a vid-kz/tné-ju la

1968. augusztus 13.

a múlt évihez képest az idén kétszeres ütemben épül a gyöngyösi gagarin hőerőmű, az egy-egy nap megvalósuló beruházás értéke eléri a négy millió forintot, a 800 megawatt teljesítményűre tervezett energiaközpont építésén, szerelésén csaknem 20 nagyvállalat dolgozik, mintegy 3 ezer munkással, a 22-es állami építőipari vállalat dolgozói hamarosan befejezik a negyedik blokk kazánházának építését, a szerelők - az első blokk szerelésével párhuzamosan - megkezdtek a második blokk turbinájának szerelését is, az év végéig több mint félmilliárd forint gépi berendezést helyeznek el az üzem épületeiben. /mti/

-.-

bb 25. módosítják az alaprajzot - a tervezettnél nagyobb lakásokat készít a győri házgyár

a vid-kz/tné-ju la

1968. augusztus 13.

az ország harmadik, s ez idő szerint legnagyobb házgyára - a győri - még csak szeptemberben kezdi meg a folyamatos termelést, de szakemberei máris módosították a technológiáját, megváltoztatták a készülő lakások alaprajzát s ezzel lényegesen jobb térkihasználást biztosítottak.

/ folyt. köv. /

9.20/ju

91722

930 Snc

-15-

bb 25. / módosítják az 33. 13. folyt./-ju

a módosítás révén a konyhák szélessége 30 centiméterrel növekszik, a szobák alapterülete pedig együttesen hét négyzetméterrel lesz nagyobb. egy, az építési idő szempontjából fontos műszaki újítás eredményeként a fürdőszobát felszerelve szállítják és emelik be a helyszínre. ezzel a készülő lakások átadásánál kerék egy hónapot nyernek. további két hét időnyerést jelent az az ugyan-csak fontos újítás, hogy a panelokba teljesen kész ablakok kerülnek. s még a faszerkezetek mázolása sem a helyszínen, hanem a házgyárban történik. /mti/

bb 26. komlószüret öt milliós bevétellel

vid-cs/mné-ju la

1968. augusztus 13.

szüretre érett a komló szirákon, az ország legészakabb fekvésű hegyháti komlótelepén. a mesterséges tavak mentén, a hatvannégy holdas dombháton csaknem 50 kilométer hosszú acélhuzal tartja az 5-6 méter magasra kuszott indákat. a tavaszi nyári szárazság ellenére a múlt évinél is jobb termést takarítanak be. jelenleg több mint száz lány és asszony szedi a sárguló tobozokat. az első eredmények azt mutatják, hogy az idei holdankénti átlag meghaladja az öt mázsát: a komló révén ötmillió forint bevételhez jut a gazdaság. /mti/

bb 27. a volansped újszerű kezdeményezése: ajándékszolgálat az ország nagyvárosai között

t nbj/hné-ju hn

1968. augusztus 13.

Juhász József, az autóközlekedési tröszt szakosztályvezetője keddensajtótájékoztatón bejelentette: az autóközlekedési tröszt augusztus 15-ével új szolgáltatást vezet be: a volansped ajándékszolgálatot. a megrendelő budapesten bármelyik volan utazási irodánál, tefu-irodánál, vagy ibusz irodánál megrendeli az ajándékot - 1200 cikk között választhat, a cikklista felől a virágtól kezdve a háztartási gépig, az italféleségektől a kerámiáig az ajándékok sokaságát - és a címzett a kiválasztott tárgyat 24 óra leforgása alatt megkapja. /folyt. köv./

11.45/ju

11472/201

1201 Jme

-16-

bb 27. / a volansped. 1. folyt./-ju

az ajándéktárgy nem utazik, a cikklistánban található ajándékot ugyanis a volan-irodák helyben szerzik be, illetve raktáruk-ból veszik ki. augusztus 15-én - első lépésként - budapest, eger, pécs, szeged, veszprém, szombathely, győr és miskolc városok kapcsolódnak be az ajándék-szolgáltatásba. természetesen egyik vidéki városból a másikba is, küldhető, csomag.

távolabbi terv: a szolgáltatás kiterjesztése még több vidéki városra, sőt esetleg nemzetközi viszonylatra is. foglalkozik az autóközlekedési tröszt azzal a gondolattal is, hogy megszervezi vidéki városokból vidéki városokba, vidéki városokból üdülőtelepekre, épületanyagok beszerzését és szállítását. a sajtótájékoztatón a tröszt vezetői bejelentették azt is, hogy a közönség igényeinek jobb kielégítésére szeptembertől 70 tefu-taxit állítanak forgalomba budapesten, hogy ezzel is gyorsítsák az áruszállítást. /mti/

bb 28. időjárásjelentés

tr-ju

1968. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 13-án, kedden délben:

változóan felhős idő

a brit szigeteken és franciaországban az újabb óceáni légtömegek hatására többfelé esett az eső. közép-európában a hűvös és nedves légtömegek délkeletre vonulása után szárazabbá vált az időjárás. a szovjetunió európai területeiről ma hajnalban több helyről záport, zivatarnt jelentettek. hazánkban hétfőn a délelőtti órákban ismét megnövekedett a felhőzet. a dunántúlon és az északkeleti megyékben több felé délutáni zápor, zivartaralaktult ki. a lehullott eső mennyisége általában 10 milliméter alatt maradt, csak néhány helyen érte el a 10-15 millimétert, sőt Mohácson és Tiszabecsen 19 millimétert mértek. a hőmérséklet napközben 22-27 fokig emelkedett. kedden hajnalban 10-16 fokig hűlt le a levegő. délelőtti napos, száraz volt az idő, a hőmérséklet 11 órakor 18-23 fok között váltakozott.

/ folyt. köv. /

12.40/ju

-17-

11472/201

13.42

bb 28. / időjárásjelentés... 1. folyt./-ju

Budapesten hétfőn a hőmérséklet 20.8 fok volt, 0.8 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten 22 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú, a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 12 órakor 21 fok volt.

Várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb egy-két helyen kisebb esővel. mérsékelt időnként megélénkülő nyugati, délnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 20-25 fok között.

a duna vizállása budapestnél 442 cm. /mti/

bb 32. ismét betört fogtak riasztóberendezés segítségével

1 fe/j-ju zs hk

1968. augusztus 13.

a frankel Leó utca 48. szám alatt levő „malomtó” riasztóberendezése hétfőn éjszaka megszólalt. a jelzésre a helyszínre érkező rendőrök elfogták nagy vilmos 32 éves ismert bűnözőt. nagy egy faruddal felfeszítette a birtoró ablakára szerelt rácsot, betörte az üveget és így behatolt a helyiségbe. ekkor szólalt meg a riasztóberendezés. a rendőrség nagy vilmost előzetes letartóztatásba helyezte, s ellem a vizsgálatot folytatja. /mti/

bb 34. a dunába fulladt

1 fe/j-ju zs hk

1968. augusztus 13.

fürdés közben nagytéténynél mezei sándor 20 éves segédmunkás, nagytétényi lakos. /mti/

12.50/ju

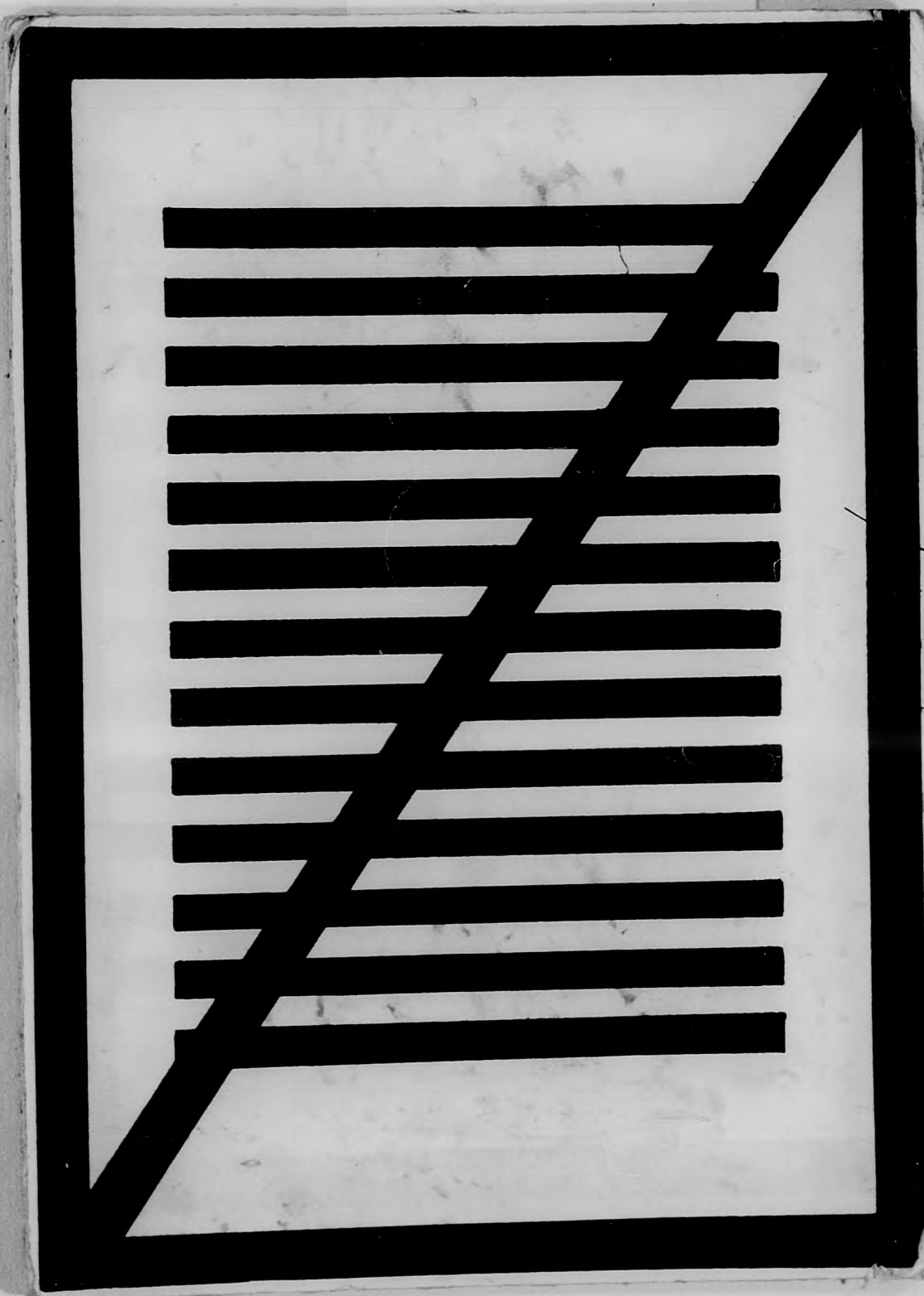
11.16 Zeli

13.45

-18-

H

19. lap

H

19. lap

bb 28. / időjárásjel

budapestben
fokkal alacsonyabb,
teh 22 fok volt, a t
méter, gyengén sültly
lete síóroknál 12 ór

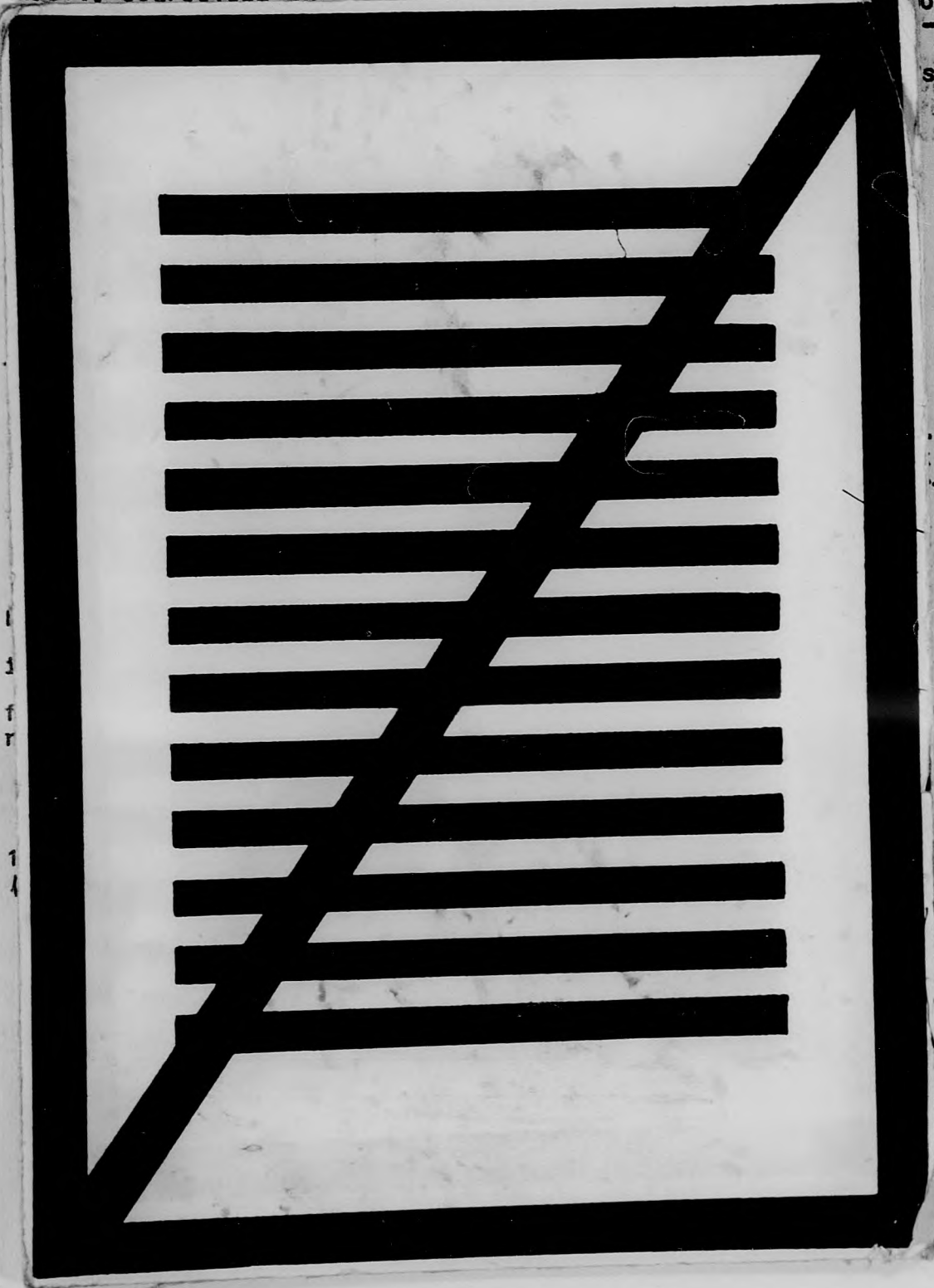
várható idő
hőzet. Leafeliebb em

fok volt, 0.8
órákor budapes-
gnyomás 757 milli-
zének hőmérsék-

mennyiségi fel-

6n-

Szer-

bb 30. n. közti tudományos munkaértekezlet a csemege-
szőlő termesztésről

t jf/tr szb 1e

1968. augusztus 13.

a szocialista országok mező- és erdőgazdasági tudományos kutatása terén kialakított együttműködés keretében kedden négynapos tudományos munkaértekezlet kezdődött a kertészeti és szőlészeti főiskolán, a tanácskozás sorozatuk a csemege-szőlő-termesztés és nemesítés legújabb eredményeit ismertetik a hazai és külföldi szakemberek.

a nemzetközi koordinációs munkaértekezlet dr. kozma pál, az akadémia levelező tagja, a kertészeti- és szőlészeti főiskola rektora nyitotta meg, elmondotta, hogy az elmúlt három évben kiemelkedő eredményeket értek el a magyar csemege-szőlő fajtanemesítők, a hazai kutatók munkája nyomán terjesztik el például a külföldön is nagy érdeklődést keltő olímpia, rekord és favorit fajtákat, ugyanakkor a szocialista országok kutatói széleskörű munkamegosztással, összehasonlító kísérletekkel vizsgálják meg a legkülönbözőbb éghajlatú vidékeken honos fajtákat; a kísérleteket két év múlva értékelik és végeredményben akkor dől majd el, hogy az eltérő ökológiai viszonyok hogyan hatnak az egyes fajták kialakulására. mindenesetre az a cél, hogy július második felétől egészen késő őszig termő fajtasorozatot nemesítsenek ki, tehát a legkorábban piacra kerülő fajtától a legkésőbbben, ősszel szüretelt csemege-szőlőig folyamatosra tegyék az ellátást.

ezután jordan ivanov, a bulgáriai plevni szőlészeti és borászati kutatóintézet igazgatója üdvözölte a vendégeket, majd megkezdődtek a szakmai beszámolók.

a tudományos tanácskozáson délután a különböző országokból érkezett zamatos csemege-szőlő-fajta mintákat értékelték, „vizsgáztatták”, a szakemberek. /mti/

bb 33. agyonverte anyját

i fe/j szb zs

1968. augusztus 13.

megdöbbentő bűncselekmény történt hajdusámson községben: lukács istván 41 éves vízszereplő ittasan, szóváltás közben ököllal agyonverte 75 éves anyját, özvegy kristó ignácniét. a rendőrség lukács istván őrizetbe vette. /mti/

13.10/10

1317 bel
14

-20-

bb 35. ámokrutó ittas vezetőt vett őrizetbe a rendőrség - súlyos közlekedési balesetek

i fe/j-ju zs hk

1968. augusztus 13.

dr. löcsei lajos 55 éves anyagbeszerző ittasan vezette személygépkocsiját pécsre, és a kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte takács gyuláné 74 éves nyugdíjast, az asszonyt súlyosan megsérült, de löcsei segítségnyújtás nélkül tovább robogott a pécs és szentlőrinc közötti úton összeütközött egy mikrobusszal, és ismét megállás nélkül továbbhajtott. szentlőrinc község határában elgázolta bodor józsefné 20 éves brigádvezetőt, bodai lakost, s az életveszélyesen megsérült fiatalasszonyt ugyancsak segítségnyújtás nélkül hagyta az országúton; az ámokrutó löcsei szentlőrincen végül egy utjelző táblának ütközött, a rendőrség őrizetbe vette és eljárást indított ellene.

súlyos közlekedési baleset történt kecskeméti és kiskunfélegyháza között. pozsár lászló 46 éves testnevelő tanár a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette személygépkocsiját, s a járművével egy utszéli fának ütközött, az autó utasai közül pozsár felesége és illés istvánné tanárnő súlyos sérülésébe a mentőkocsiban belehalt, a személygépkocsi vezetője és 17 éves leánya: juliana terézia valamint illés istván 49 éves tanár súlyosan megsérült.

ittasan, a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette a síófoki kőolajvezeték vállalat személygépkocsiját kötelees jenkő 26 éves sofőr, és borsodnádasi községben belerohant egy szembenjövő teherautóba, az autó utasai közül balogh lászló 24 éves segédmunkás, hajdusoboszlói lakos a helyszínen meghalt, kötelees jenkő életveszélyesen, kecskés lajos 32 éves segédmunkás, mitró györgy 45 éves sofőr és rádi jános 39 éves éjjeliőr súlyosan megsérült, a tehergépkocsi vezetője és két utasa is könnyebben megsérült.

nem adta meg az elsőbbséget a gyalogátkelőhelyen kovács lászló 23 éves sofőr, s tehergépkocsival az üllői út és somfa köz kereszteződésében elütötte reich jakabné 70 éves nyugdíjast, akit a mentők súlyos sérüléssel szállítottak kórházba.

a 11. kerületben, a széna tér és a hattyu utca kereszteződésében tittenyu tamás 20 éves postás motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget, s a kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte somodi sarolta 15 éves elárusítót, a fiatal lány súlyosan megsérült. /mti/

13.15/szb

1317 bel

14

-21-

bb 31. é. le több mint 30 millió pár bőrcipő készült hazánkban - befejeződött a bőripar legnagyobb beruházása

1 sz/tr szb ie

1968. augusztus 13.

az igények növekedése szükségessé tette a cipőgyártás és az ehhez kapcsolódó bőripar termelésének gyors növelését. 1955-ben alig több mint 13 millió pár bőrcipő készült hazánkban, tavaly 30 millió 800 ezer pár. a következő években is várhatóan 30 millió párnál jóval több cipőt készít iparunk és termelése várhatólag 1980-ra eléri a 38 millió párat.

a bőrfeldolgozó ipar termékei hagyományos és egyre keresettebb exportcikkek is. külkereskedelmünk tavaly több mint 11 millió pár cipőt és két és félmillió pár bőrkesztyűt exportált.

a cipőgyártás és a többi bőrfeldolgozó iparág - bár megkezdte a műanyagok alkalmazását, - többségében, főként a cipők felsőréséhez jelenleg is és előreláthatólag még sokáig bőrre tart igényt. ez indokolta a bőrgyártás kapacitásának fokozását, a bőrgyárak korszerűsítését, a simontornyai és az újpesti bőrgyár rekonstrukciója után a pécsi bőrgyárban került sor az iparág legnagyobb beruházására. a napokban adják át rendeltetésének a pécsi bőrgyár új üzemét. 103 millió forintos beruházással új üzemcsarnokot emeltek, szociális létesítményeket építettek, 82 új gépet helyeztek üzembe, gépesítették a legnehezebb munkafolyamatokat és a szállítás nagy részét. olyan műszereket szereltek fel, amelyekkel ellenőrizni, irányítani tudják a bőrcserzőkádakban végbemenő biológiai folyamatokat és így a bőr minőségének alakulása már kevésbé múlik a külső tényezőkön. a négy hónappal határidő előtt befejezett beruházás eredményeként a feldolgozó ipar az eredetileg tervezettnél jóval több, jövőre összesen mintegy hárommillió négyzetméter bőrt kap a pécsi gyártól. /mti/

-.-

bb 36. súlyos robbanás a parádi pékségben - három halott

1 fe/hné szb zs

1968. augusztus 13.

kedden hajnalban az észak-heves megyei sütőipari vállalat parádi üzemében súlyos robbanás történt. az üzem egy része beomlott, illetve megrongálódott. az ott dolgozó munkások közül való péter 40 éves műszakvezető, egri, kovács józsef 18 éves pék, tarnasadányi és tóth istván 18 éves segédmunkás recski lakosok a helyszínen meghaltak. a robbanás körülményeinek, a felelősség megállapításának és az anyagi kár felmérésének vizsgálata megindult. /mti/

-.-

13.54/-s

14.02

14.02

- 22 -

bb 37. dr. münlich nevét veszi fel a székesfehérvári munkásörzászlóalj

1 vt/tr-ju zs hk

1968. augusztus 13.

a székesfehérvári munkásörzászlóalj felveszi a megye szülöttének, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő személyiségének, a múlt esztendőben elhunyt dr. münlich ferencnek a nevét - a névadó ünnepséget augusztus 20-án, az alkotmány napján rendezik székesfehérváron. az ünnepségen - amelyen a névadó özvegye is részt vesz - papp árpád, a munkásörzség országos parancsnoka mond beszédet. /mti/

-.-

bb 38. részleges vízkorlátozás

hné-ju ie hk

1968. augusztus 13.

a fővárosi vízművek szigetszentmiklósi telepének karbantartási munkái miatt augusztus 13-án, 14-én, 15-én a x. kerületi, kőbánya-alsó, xix. kerület kispest, xx. kerület pest-erzsébet és xxi. kerület csepel területein nyomáscsökkenéssel kell számolni. a xviii. kerület, pestlőrinc és pestimre területén pedig csak szakaszos vízellátás lesz. /mti/

-.-

bb 40. kormányrendelet a fűszerpaprika feldolgozásáról

1 kf/kf-ju ie hk

1968. augusztus 13.

kormányrendelet jelent meg a fűszerpaprika feldolgozásáról és forgalombahozataláról. az új rendelet feloldja az eddigi termelési megkötöttségeket, s lehetővé teszi, hogy fűszerpaprikát bárki termelhesen és azt nyers állapotban belföldön szabadon forgalomba hozhassa.

a rendelet a szabadabb termelési és értékesítési feltételekkel egyidőben gondoskodik a paprika minőségének védelméről. ennek érdekében előírja, hogy fűszerpaprikát csak a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter által kijelölt állami vállalatok dolgozhatnak fel. öröklött paprikát is kizárólag a kijelölt minőségvizsgáló intézet előírásainak megfelelő minőségben szabad forgalomba hozni. /mti/

-.-

14.10/ju

-23-

Vcsak korlátozott vizsgáztatást tud biztosítani. ezért

de

15.20/14

bb 39. az építőipar valamennyi ágazatára adnak javító kisipari működési engedélyt

1 sl/tr-ju ie hk

1968. augusztus 13.

az építésügyi és városfejlesztési miniszter most megjelent rendelete lehetővé teszi, hogy az építőipar bármely ágazatában olyan szakemberek is kaphassanak működési engedélyt kisipari javító munkák vállalására, akik nem rendelkeznek iparigazolvánnyal, feltéve, hogy a szakmában megfelelő gyakorlatuk van, eddig csupán az ács, a kőművés és a vízvezeték-szerelő szakmában végezhettek javító kisipari munkákat iparigazolvány nélkül, működési engedély alapján. az új rendelkezést azért adták ki, hogy a lakosság igényeinek jobb kielégítésére olyan szakemberek is vállalhassanak építőipari javítómunkákat, akik egyébként valamely vállalatnál dolgoznak, vagy más ok miatt nem rendelkeznek iparigazolvánnyal.

a javító kisipari működési engedélyt akkor adják ki a tanácsok ipari osztályai, ha az illető igazolja, hogy a gyakorlati kivánt szakmában legalább két évig dolgozott szakmunkásként, vagy hogy korábban már volt iparigazolványa, tehát a szakmai feltételeknek megfelel. a bádógos, kőfaragó, beton- és műkö-áru készítő, cserépkályha-készítő, épületburkoló, kutató, szoba-festő, tetőfedő és vízvezeték-szerelő szakmákban kivételesen indokolt esetben még az említett igazolásoktól is el lehet tekinteni, ha anélkül is megállapítható, hogy az illetőnek hosszabb gyakorlata van a szakmában. ilyen esetekben azonban előzőleg a tanács végrehajtó bizottsága építésügyi szakigazgatási szervének a véleményét is ki kell kérni.

a rendelet egyébként körülhatárolja, hogy a különböző építőipari szakmákban milyen munkákat lehet elvégezni a javító kisipari működési engedély alapján. /mti/

.-.

bb 41. bolgár együttesek a vasasok alkotmány-ünnepségein

k hl/j-ju zs hk

1968. augusztus 13.

két bolgár folklór együttest fogad a vasas szakszervezet az alkotmány napi ünnepségekre. a polski-trombesi gépgyár 70 tagu együttese a vasas néptánegyüttesek harmadik dunaujvárosi találkozásán lép fel, 23-án délután 4 órakor a csepel autógyár szigetalmi művelődési házában. a szófiai vaszil kolarov erős-áramu gyár 100 tagu együttese 20-án délután 4 órakor a városi-gepi szabadtéri színpadon 23-án este a ganz-márag vörösmarty művelődési házában ad műsort. /mti/

.-.

14.50/10

16.05.1968

-24-

bb 42. európai szakszervezeti delegációk hajójutja

k hl/hné/zs/gy/hk

1968. augusztus 13.

szendén este 7 órakor érkezik meg budapestre, az erzsébet-híd pesti hídfőjéhez a szot szocialista forradalom nevű üdülőhajója, amely a szakszervezeti világszövetség által kezdeményezett 14 napos hajóúton résztvevő tíz európai ország szakszervezeti delegációját hozza. a hajóúton résztvevőket a szot titkársága üdvözli. az érkezésnél jelen lesz Louis saillant, az szvsz főtitkára, s erre az alkalomra hazánkba érkezik Giuseppe Cassadei, az szvsz munkás-turisztikai bizottságának elnöke is. /mti/

.-.

bb 44. vetik a biborherét

vid-cs/mné/gy/hk

1968. augusztus 13.

vetik a vasi táj egyik jellegzetes növényét, a biborherét. elsőként pápóc, kenyéri, kemenesmagasi, ostffyasszonyfa határában - ahol a századforduló éveiben először termeltek hazánkban biborherét - fogtak hozzá a munkához. a megyében több helyen az aszály miatt kipusztult vöröshere és egyéb pillangósok pótlására is bibort vetnek mintegy kétezer holdon. a jó jövedelmet adó értékes takarmányból magfogyásra eddig nyolcszáz holdat kötöttek le a közös gazdaságok a vetőmagtermeltető és ellátó vállalattal. a termelők a jövő évben már 1 300 - 1 500 forintot kapnak a bibormag 1-1 mázsájáért. /mti/

.-.

bb 46. új abc áruház komlón

vid-kz/tné/gy/hk

1968. augusztus 13.

komló legfiatalabb lakónegyede - a főtér feletti szilvás - új abc áruházzal gyarapodott. jelenleg még csak 400 család él ezen a területen, ezért az áruháznak csupán egy kisebb részét nyitották meg. ahogyan sokasodnak az új házak, úgy tárgul majd az áruház vásárlótere, amelyet összesen kétezer család ellátására méreteztek. egy esztendő alatt ez a második ilyen korszerű kereskedelmi létesítmény a mecseki bányászvárosban. /mti/

.-.

- 25 -

16.05.1968

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 4-es számú hírünk második sorában a szöveg helyesen:
augusztus 19-én este...

/mti/

bb. 45. szüreti előzetes a duna-tisza közéről - 2,4 millió máz-
sát ígérnek a homoki szőlők

b vid-cs/tné/gy/hk

1968. augusztus 13.

szüretre készülnek az ország legnagyobb szőlőtermő vidékén, a duna-tisza közén. az együttesen több mint 114 ezer hold homoki ültetvényeken rekordhozamot érlelnek a tőkék. az idén 33 ezer hold fiatal telepítésű szőlő teljes termőfordulása ugyancsak számottevően növeli a termést. a gazdag hozam azonban még csak ígéret: a tőkéken becsült több mint 2,4 millió mázányi bornak való végleges mennyisége és főleg a minősége a további időjárástól és a szüret lebonyolításától függ. az augusztusi esőzésektől az érzékenyebb, vékonyabb héjú bogycsák már megrepedtek. a sérült szemek hajlamosak a rothadásra, s ez esetben számolni kell a korai, gyors szürettel. a szőlős gazdaságokban ezért igyekeznek úgy csoportosítani a tennivalókat, hogy a nagyszüret idejére minél több kézi munkaerő álljon rendelkezésükre. a szedés ütemét egyeztetik a feldolgozó üzemek kapacitásával, a lé tárolásával. a nagyüzemi szőlőfeldolgozóknak kívül a kis préseket is előkészítik, s kerekén 2 500-at állítanak munkába. a felmérések szerint a mustnak is lesz helye: az utóbbi években az állami és a tsz-pincészetek hordóparkja kétszeresére nőtt: együttesen egymillió hektoliter mustot tudnak tárolni. ezenkívül a háztáji gazdaságok kispincében további 700 ezer hektoliternyi hordó várja az új termést.

a homokvidék szőlőskertjeiben a korai fajták - a csabagyöngye, a kossuth, az irsai olivér, és az olimpia - szüretelését már megkezdték. az étkezési szőlőből előreláthatólag 1 200 - 1 300 vagonnyi kerül a fogyasztókhoz, illetve exportra.

/mti/

ll
16.10.1968

- 26 -

bb. 43. mérlegtechnikai kollokvium lesz hódmezővásárhelyen
t sl/j/le/gy/hk

1968. augusztus 13.

a mérlegtechnikai és automatizálási tudományos egyesületben kedden sajtótájékoztatót tartottak az augusztus 15-17 között hódmezővásárhelyen sorra kerülő 2. magyar mérlegtechnikai kollokvium eseménysorozatáról. a tanácskozáson napirendre kerülnek a magyar mérleggyártás fejlesztésének, az elektronika alkalmazásának, az áruk tömeges mérésének, a mérlegek hitelesítésének kérdései, megvitatják az értékesítés távlati lehetőségeit. eddig körülbelül százán jelezték részvételüket, közülük harmincan külföldről. eljönnek több ország mérésügyi hivatalának képviselői, továbbá neves gyárak, mint például a siemens, a phillips, a schenck és a bizerba-cég szakemberei.

kolos richárd, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese, az egyesület elnöke elmondta, hogy hazánkban a mérleggyártás az utóbbi években nagymértékben fejlődött. ennek elismerését jelenti, hogy a kgst magyarországra szakosította az elektronikus, továbbá az ugynevezett adagoló mérlegek gyártását. a kgst illetékesei megvizsgálták, hogy a magyar mérlegek hogyan illeszkednek országaink egységes automatizálási rendszerébe, szakosított termékeinket elfogadták, és néhány szocialista országgal már tárgyalások folynak az exportról. adagoló mérlegeink jól segítik az ipar és a kereskedelem munkáját, igen gyorsan és folyamatosan mérik a csomagokba, zsákokba töltött árut, s egyben szabályozzák is a töltést. amikor egy-egy csomag vagy zsák megtelt, önműködően kikapcsolják az adagolószerkezetet. központi vezérlőrendszerekhez kapcsolva, hasonlóképpen működnek az óriás hid- és vagonmérlegek, továbbá a 300 tonnás öntőüstmérleg, amelyet a közeljövőben helyeznek üzembe a dunai vasműben. már tervezik a mikronok világának mérőeszközét, amely milliogrammmokat is pontosan mér és különösen a vákuumtechnikában veszik majd nagy hasznát.

/mti/

16.30/gy

- 27 -

ll
16.10.1968

bb. 47. a munkások helyzete a komáromi járásban - a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

b vid-kz/tné/gy/hk

1968. augusztus 13.

a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén megvitatta, milyen intézkedéseket tettek a komáromi járásban a munkásszítály helyzetének javítására hozott párt- és kormányhatározatok végrehajtásával kapcsolatban. az 57 000 lakosu járás minden községében nagy számmal dolgoznak vagy laknak munkások. életörülményeik - mint az ülésen megállapították - számottevően javultak az utóbbi négy évben. átlagos havi keresetük egyenletes növekedését nagy mértékben befolyásolta az is, hogy igen sok munkásfeleségnek teremtettek állandó munkalehetőséget. megkülönböztetett gonddal törődtek és törődnek a járásban a nagycsaládosok helyzetével, bár ezek életszínvonala még mindig jóval alatta marad az átlagosnak. az elmúlt négy évben több mint 1 300 munkáscsalád épített új házat a járásban. a korábbinál kielégítőbb a munkáslakta települések kommunális ellátottsága is. ez idő szerint is egy fontos, a kommunális ellátottságot javító beruházás kivitelezése van folyamatban: épül a komárom, szőny és almásfüzitő ellátását megoldó nagy teljesítményű egyesített vízmű. a járási tanács szervei sokat tettek a dolgozó nők helyzetének megkönnyítésére is. több településen, köztük szőnyben, ácson nyitottak bölcsődét, bővítették a napközi otthonokat és az óvodákat. a községek többségében új művelődési ház és klub épült. gyarapították - sok helyütt az ipari üzemek segítségével - az iskolák férőhelyeit. bár az almásfüzitői és a szőnyi ipartelepeken még ma is sok a panasz a kereskedelmi ellátásra, a terület egészén szembetűnő módon fejlődött az üzlethálózat is. a végrehajtó bizottság határozata a következő időszak legfontosabb feladatai közé sorolta az eddiginél is több munkaalkalom biztosítását a nők számára. /mti/

bb. 50. háromszáz lakás 16 hónap alatt

vid-kz/tné/gy/hk

1968. augusztus 13.

befejeződött győr kiskút melletti 930 lakásosra tervezett új városnegyednek kialakítása. az építkezés 1966-ban kezdődött. az első ütemben 630 lakás kivitelezéséhez láttak hozzá. a múlt év áprilisában megkezdődött második szakaszban pedig 300 lakást kellett megépítenie a győr-sopron megyei építőipari vállalatnak. a második szakasz munkálatait figyelemre méltóan gyorsan fejezték be. a múlt év áprilisa óta tehát 16 hónap elteltével mind a 300 lakásba beköltöztek a lakók. /mti/

16.45/gy 17.00

- 28 -

bb. 49. ülést tartott a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága

a vid fm/mné/11 hk

1968. augusztus 13.

a harmadik ötéves terv eddigi teljesítéséről tárgyalt kedden kecskeméten a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen arról adtak számot, hogy a megye teljesítette a tervidőszak első felidejére kiszabott feladatokat. ennek megfelelően alakult a vidék mezőgazdasági termelése, városainak és nagyközségeinek iparfejlesztése, a települések korszerűsítése.

jól halad a tervben szereplő mintegy száz legfontosabb ipari, kereskedelmi, kommunális, egészségügyi, oktatási és más beruházás kivitelezése. kecskemét kereskedelmi hálózata például két és fél év alatt több új áruházzal, éttermekkel, szolgáltató házzal és textilmintateremmel bővült. megveszerte új vízműveket, víztornyokat adott át; jelenleg is 17 községben építik a törpevízműveket, bővítik a régieket. tizenhat új általános- és középiskolát, diákotthont kapnak a megye városai és községei. ezek többsége most épül. a legkisebb négy-, a legnagyobb 16 tantermes lesz. bővítették a megye kórházait is. dunapatajon és csengődön elkészült, orgoványn és bácsalmáson most épül a korszerű művelődési ház. kiskunhalason avatás előtt áll a járási könyvtár. az állami és magánérből felépülő 13 600 lakás kivitelezése is ütemesen halad. örvendetesen megnőtt a családházépítési kedv. 1966-1967-ben mintegy 4000 család épített saját erőből otthont a megyében.

hozzákezdtek a következő tervidőszak legfontosabb beruházásainak előkészítéséhez is. többek között tervezik a kecskeméten felépülő 900 ágyas új kórházat, a megyei művelődési palotát, s az új városközpontban létesülő számos más középületet.

megkezdtek további 5500 - többszintes házban felépülő - lakás helyének kijelölését is. /mti/

- 2 -

16.50/11 17.15

- 29 -

bb. 52. baráti szerződést kötnek az alföldi és a bakui olajipari fiatalok

a vid kz/tné/811 hk

1968. augusztus 13.

az alföld gazdag szénhidrogén-kincsének feltárásán dolgozó két vállalat - az alföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat - kisz bizottságának kezdeményezésére baráti kapcsolatok szövődnek az azerbajdzsánban levő bakui olajmező komszomolistáival. a levelezés útján kialakult megegyezés szerint az ősszel olajipari kisz vezetők utaznak szolnokról bakuba, hogy ünnepélyesen aláírják a szoros munkakapcsolatokat jelentő baráti szerződést. e szerint minden évben megrendezik majd a bakui és az alföldi olajipari fiatal szakemberek kölcsönös tapasztalatcseréjét. tíz-tizenöt alföldi olajmérnök, technikus tanulmányozza majd a világhírű bakui olajmező termelési, technológiai módszereit és ugyanilyen létszámú bakui komszomol csoport ismerkedik majd a hazai olajipar feltárási, termelési folyamataival. /mti/

-3-

bb. 57. befejeződött az ásítás győr főterén

a vid fm/mné/11 la

1968. augusztus 13.

jelentős állomásához érkezett a győri széchenyi téren végzett régészeti ásítás: kedden kiemelték azt a földoszlopot, amely 11 rétegben mutatja be győr kétezres éves történetét. a 3 méteres földoszlopot faládjába ágyazták, majd a 19-es aköv daruskocsijával kiemelték a metszet-gödörből. a város múltját tükröző földoszlopot a xantus jános muzeumba szállították, ahol konzerválás után üvegláda-ba helyezik. így mutatják be majd azon a kiállításon, amelyet ősszel rendeznek a győri széchenyi téri régészeti ásítás leleteiből.

az ásítás ezzel végleg befejeződött. a téren levő 200 négyzetméteres metszet-gödört szerdán reggel betemetik. /mti/

-3-

- 30 -

16.55/11 17.20

de

bb. 48. üdülőteleppé fejlesztik sóstó környékét

a vid-kz/tné/gy/hk

1968. augusztus 13.

a többévszázada jöhrű, de lényegében mindezekig kihasználatlan sóstó üdülőteleppé fejlesztéséről tanácskozott keddi ülésén a nyíregyházi városi tanács végrehajtó bizottsága. mint a tanácsülésen elmondták, hozzákezdtek a harmadik, percenként többszáz liter meleg vizet adó kut furásához, s kompresszor-zással a meglevő két kut hozamát is gyarapítják. rövidesen három újabb medencét építenek. eddig 56 hétvégi ház építésére alkalmas telket értékesítettek, de még az idén újabb 51 telek eladására kerül sor. nagyobb üdülők építésére alkalmas telkeket is kijelöltek. ezekre eddig több mint 10 vállalat jelentette be igényét. kiépítik az üdülőtelephez és a fürdőhöz vezető ut-hálózatot. a nyíregyházát sóstóval összekötő autóútra - melynek földmunkálatai már meg is kezdődtek - csaknem 11 millió forintot költenek. további hétmillió forintba kerül a nyíregyháza-záhony közötti vasutvonal sóstói felüljárójának megépítése. szerepel a fejlesztési programban egy ötemeletes gyógyszálló építése is. /mti/

bb. 51. a tízmilliomodik tonna szén

a vid-kz/tné/gy/hk

1968. augusztus 13.

kedden szállították el a tízmilliomodik tonna szenet a mátraaljai szénbányák ecsédi külszini fejtésű üzeméből. az ecsédi szénmezőt 1957-ben nyitották meg a mátravidéki hőerőmű ellátására. a szénmező bányászai az idén különleges nagy feladatra vállalkoztak. mivel a keleti bánya kimerült, a termelést zökkenő nélkül fokozatosan kellett áthelyezniük a 3 kilométerrel távolabb megnyitott „nyugati bányakapuba”. a bánya kollektívája e nagy feladatot is sikerrel hajtotta végre: kedden már az erőmű teljes napi szükségletét a nyugati bányából szállították. /mti/

bb. 60. bezárult a debreceni nyári egyetem

vid-fm/mné/gy/la

1968. augusztus 13.

végeként a debreceni nyári egyetem idei tanfolyama. husz országból csaknem 180 hallgatója volt az előadásoknak. a nyári egyetemet elsősorban azok részére rendezték, akik a magyar nyelvet tanítják külföldön, vagy pedig munkájukhoz szükséges nyel-vünk ismerete. a hallgatók most néhány napig a fővárossal ismerkednek, majd ellátogatnak a balaton partjára. /mti/

- 31 -

17.10

de

bb. 53. kenyérgyárak épülnek pest megyében

b vid-kz/tné/m hk

1968. augusztus 13.

a sütőipar fejlesztéséről hozott kormányhatározat alapján a pest megyei tanács elkészítette a megye sütőiparának 1975-ig terjedő távlati tervét, figyelembe véve a népszaporulatot, valamint a főváros vonzó hatására betelepülők nagy számát, a terv azzal számol, hogy 10 év múlva a jelenlegi 850 ezer helyett kerekén egymillió ember ellátásáról kell gondoskodnia a megye sütőiparának, ennek megfelelően 12 új üzem építését, továbbá 11 meglévő korszerűsítését írták elő, az új gyárak sorát a váci nyitja meg, amely a jövő héttől már rendszeresen termel, naponta 18 tonna kenyeret szállít majd a város és a környező községek üzleteibe, a napi 15,1 tonna kapacitású érdi kenyérgyár tervei most készülnek, a kivitelezéshez a jövő évben fognak hozzá, 1970-re új kenyérgyárat kap a ráckevei járás is, a következő két évben tervezik meg a legnehezebb helyzetben lévő községek, köztük vecsés, pilisvörösvár és dunakeszi üzemének korszerűsítését is, a szállítási gondokat 76 gépkocsi munkába állításával enyhítik, az 1975-ig megvalósuló távlati fejlesztés eredményeként pest megye lakossága évente 85 ezer tonna kenyeret és több mint 200 millió péksüteményt kap. /mti/

-.-

bb. 58. a savaria nyári egyetem második napi programja

vid-fm/tné/m la

1968. augusztus 13.

a savaria nyári egyetem második napján, kedden szombathelyen, a tanítónőképző intézet dísztermében dr. gonda györgy, a vas megyei tanács vb. elnöke tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást szombathely mai életéről, fejlődéséről, utána dr. szentlélek tytihamér, a vas megyei múzeumok igazgatója, a római kori savaria kialakulásának története, címmel tartott előadást.

az előadások után a nyári egyetem hallgatói megtekintették a járdányi paulovits istván-romkertet. /mti/

- 32 -

17:20

ll

bb. 55. hat hét alatt elvetik az őszi búzát békés megyében

a vid-cs/tné/m hk

1968. augusztus 13.

a békés megyei tanács vb. a keddi ülésén a búzatermesztés idejéig tapasztalatait, valamint az őszi vetés előkészületeit tárgyalta meg, megállapították, hogy az idejéig rekord búzatermés nagy részben a korai és jó minőségű vetésnek köszönhető, éppen ezért kívánatos, hogy az idén lehetőleg szeptember 10 és október 20 között mindenütt földbe kerüljön a jövő évi kenyérnek-való magja, a tervek szerint a tsz-ek 181 ezer holdat vetnek be búzával, s ehhez a nemesített vetőmag rendelkezésre áll, az új bőtermő külföldi búzafajtákból 14 ezer holdat vetnek, a termesztésükhöz külön agrotechnikai szaktanácsadót szerkesztének.

a tanácsülés ezután a megye építőipari tevékenységét vitatta meg, az utóbbi években átlagosan 8 százalékkal nőtt az építőipari termelés, a kapacitás azonban szűkössé bizonyult, tavaly 1,2 milliárd volt az elvégzett építőipari munkák értéke, az idejéig pedig valószínűleg megközelíti az 1,4 milliárdot, csupán a tsz házi brigádok egy év alatt 93 millió forintról 156 millióra növelik a termelést, 1970-ig békés megye különböző építőipari szervei együttesen 30 százalékkal növelik az évi munkakapacitásokat.

az ülésen végül elhatározták: megyei gázhasznosítási bizottságot alakítanak az alföldi fölgáz gazdaságosabb felhasználására, a tervezés és a kivitelezés egybehangolására és az új módszerek elterjesztésére. /mti/

-.-

bb. 59. meghalt grósz ernőné

k pr/gk/zs/m la

1968. augusztus 12.

krausz jolán, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizán szövetség tagja, hamvasztás előtti bucsuztatása csütörtökön 15 óra 30-kor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

magyar szocialista munkáspárt
13. kerületi bizottsága

/mti/

- 33 -

17:25

ll

bb. 54. gyilkos darázs

a vid-fm/mné/gy/nk

1968. augusztus 13.

különös haláleset történt a tolna megyei nagymányokon. schnierer lászló, a bonyhádi építőipari ktsz dolgozója, munka után motorkerékpáron igyekezett nagymányoki otthonába, miközben egy darázs repült a bukósisakja alá, s halántékon szurta. a 42 éves ember - amint a darázscsípést követően körülbelül három perc múlva a háza elé ért - holtan rogyott össze. a vizsgálatkor a fullánkot megtalálták a halántékában.

schnierer lászlót - akit felesége és három gyermeke gyászol - sokszázan kísérték el utolsó útjára./mti/

bb. 56. egyszerűsítik a hagymatermesztést: dughagyma nélkül 150 mázsás hozamok

a vid-cs/tné/gy/hk

1968. augusztus 13.

a kisalföld hat termelőszövetkezetében természetesen idén magról vetett vöröshagymát, az „egyéves hagymatermesztés”, tapasztalatait kedden a dunakiliti egyetemen és a dunaszéki uttörő tsz-ben tárgyalták meg a megye tsz szakemberei, valamint a kertészeti kutatóintézet munkatársai. dr. borka miklós, a kertészeti kutatóintézet osztályvezetője előadásában hangsúlyozta, hogy a vöröshagyma egyik legkeresettebb exportcikkünk. a hagyományos kétéves termesztési módszerrel azonban sok a termelési költség, ezért sürgős lenne áttérni az egyszerűbb és olcsóbb termesztési módra, a dughagyma nélküli hagymatermesztésre. az intézet több mint 10 éve foglalkozik a magról vetett hagyma termesztési kísérleteivel, kidolgozták a termesztés agrotechnikáját és a növényvédelmi előírásokat.

a kisalföldön ez évben a doráta di parma nevű olasz és a kertészeti kutatóintézetben kinemesített alsógödi fajtajelöltet vetették mintegy 60 holdon. a magról vetett hagymatáblák dunakilitin és dunaszégen több mint 150 mázsás átlagtermést ígérnek. a termelő gazdaságok vezetői elmondták, hogy az új termesztési móddal csupán a szaporító anyag révén holdanként 2 000 - 3 000 forintot takarítanak meg. ugyancsak jelentős a munkaerő megtakarítás./mti/

17.30/m

le

- 34 -

bb. 61. kedvezően alakult a tanácsi gazdálkodás - ülést tartott a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága

a vid-fm/mné/gy/La

1968. augusztus 13.

a tanácsi gazdálkodás első félévi fejlődéséről tárgyalt keddi ülésén szombathelyen a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen megállapították, hogy a tanácsi vállalatok tevékenysége eredményes volt. megkezdte termelését az új vasvári kenyérgyár, a körmenyi ruházati üzem, a csepregi ruhagyár, a sárvári bórdiszmu üzem. épül az új nyomda, a patyolat vállalat. a győri vagon- és gépgyárral ezer főt foglalkoztató üzem sárvárra telepítésében állapodtak meg. a javítószolgáltató tevékenység 4,3 százalékkal nőtt. félév alatt 167 kisipari és működési engedélyt adtak ki. a kiskereskedelmi forgalom 9,3 százalékkal emelkedett. tovább javult a foglalkoztatottság. a megye ipari üzemében 4 200-zal dolgoznak többben, mint az előző év első felében.

a megyében félév alatt a napi víztermelés 2 800 köbméterrel nőtt, a vízvezetékálózat 27 kilométerrel bővült. a gázellátásba ötezer új fogyasztót kapcsoltak be. épül a gázmű új telephelye szombathelyen, új vízmű létesítésével megoldódott kőszeg vízellátása, átadás előtt van a sárvári vízmű. ezenkívül készülnek körmeny, bük, rum, velem községek vízműveinek kiviteli tervei is.

a vb megállapította, hogy a vállalatok, intézmények, tanácsok helyzete az új gazdasági mechanizmus bevezetése óta kedvezően alakult./mti/

bb. 62. számítógépek szakembereinek nyári egyeteme esztergomban

b vid-kz/tné/gy/La

1968. augusztus 13.

száztíz hazai és harminc külföldi szakember részvételével nyílt meg kedden esztergomban a mész és a központi statisztikai hivatal rendezésében a „modern programozási nyelvek nyári egyeteme”.

/folyt. köv./
18.05/gy 18.25

le

- 35 -

bb. 54. gyilkos darázs

a vid-fm/mné/gy/hk

1968. augusztus 13.

különös haláleset történt a tolna megyei nagymányokon. schmierer lászló, a bonyhádi építőipari ktsz dolgozója, munka után motorkerékpáron igyekezett nagymányoki otthonába, miközben egy darázs repült a bukósisakja alá, s halántékán szurta. a 42 éves ember - amint a darázscsípést követően körülbelül három perc múlva a háza elé ért - holtan rogyott össze. a vizsgálatkor a fullánkot megtalálták a halántékában.

schmierer lászlót - akit felesége és három gyermeke gyógy-
szol - sokszázan kísérték el utolsó útjára./mti/

bb. 56. egyszerűsítik a hagymatermesztést: dughagyma nélkül
150 mázsás hozamok

a vid-cs/tné/gy/hk

1968. augusztus 13.

a kisalföld hat termelőszövetkezetében természetesen idén magról vetett vöröshagymát, az „egyéves hagymatermesztés”, tapasztalatait kedden a dunakiliti egyetértés és a dunaszegi uttörő tsz-ben tárgyalták meg a megye tsz szakemberei, valamint a kertészeti kutatóintézet munkatársai, dr. borka miklós, a kertészeti kutatóintézet osztályvezetője előadásában hangsúlyozta, hogy a vöröshagyma egyik legkeresettebb exportcikkünk. a hagyományos kétéves termesztési módszerrel azonban sok a termelési költség, ezért sürgős lenne áttérni az egyszerűbb és olcsóbb termesztési módra, a dughagyma nélküli hagymatermesztésre. az intézet több mint 10 éve foglalkozik a magról vetett hagyma termesztési kísérleteivel, kidolgozták a termesztés agrotechnikáját és a növényvédelmi előírásokat.

a kisalföldön ez évben a doráta di parma nevű olasz és a kertészeti kutatóintézetben kinemesített alsógödi fajtajelűt vetették mintegy 60 holdon. a magról vetett hagymatáblák dunakilitin és dunaszegen több mint 150 mázsás átlagtermést ígérnek. a termelő gazdaságok vezetői elmondták, hogy az új termesztési móddal csupán a szaporító anyag révén holdanként 2 000 - 3 000 forintot takarítanak meg, ugyancsak jelentős a munkaerő megtakarítás./mti/

17.30/m

le

- 34 -

bb. 61. kedvezően alakult a tanácsi gazdálkodás - ülést tartott a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága

a vid-fm/mné/gy/La

1968. augusztus 13.

a tanácsi gazdálkodás első félévi fejlődéséről tárgyalt keddi ülésén szombathelyen a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen megállapították, hogy a tanácsi vállalatok tevékenysége eredményes volt. megkezdte termelését az új vasvári kenyérgyár, a körmendi ruházati üzem, a csepregi ruhagyár, a sárvári bődíszmű üzem. épül az új nyomda, a patyolat vállalat, a győri vagon- és gépgyárral ezer főt foglalkoztató üzem sárvárra telepítésében állapodtak meg. a javítószolgáltató tevékenység 4,3 százalékkal nőtt. félév alatt 167 kisereskedelmi és működési engedélyt adtak ki. a kisereskedelmi forgalom 9,3 százalékkal emelkedett. tovább javult a foglalkoztatottság. a megye ipari üzemében 4 200-zal dolgoznak többben, mint az előző év első felében.

a megyében félév alatt a napi víztermelés 2 800 köbméterrel nőtt, a vízvezeték-hálózat 27 kilométerrel bővült. a gázellátásba ötezer új fogyasztót kapcsoltak be. épül a gázmű új telephelye szombathelyen, új vízmű létesítésével megoldódott kőszeg vízellátása, átadás előtt van a sárvári vízmű. ezenkívül készülnek körmendi, bük, rum, velem községek vízműveinek kiviteli tervei is.

a vb megállapította, hogy a vállalatok, intézmények, tanácsok helyzete az új gazdasági mechanizmus bevezetése óta kedvezően alakult./mti/

bb. 62. számítógépek szakembereinek nyári egyeteme esztergomban

b vid-kz/tné/gy/La

1968. augusztus 13.

száztíz hazai és harminc külföldi szakember részvételével nyílt meg kedden esztergomban a mtesz és a központi statisztikai hivatal rendezésében a „modern programozási nyelvek nyári egyeteme”,

/Tolyt. köv./
18.05/gy/18.27

le

- 35 -

bb. 62. / számítógépek... folyt./ gy

a hazai kutató intézetek, egyetemek, ipari üzemek számítástechnikával, elektromos berendezések programozásával foglalkozó szakemberei ismerkednek meg a legkorszerűbb programozási szisztemákkal, bulgáriából, csehszlovákiából, az ndk-ból, Lengyelországból és a szovjetunióból matematikusok, akadémiák tudományos munkatársai vesznek részt az egyetemen.

pesti Lajos, a központi statisztikai hivatal osztályvezetője megnyitó beszédében hangsúlyozta: napjaink gazdasági életének, a tervezésnek, a tudományos kutatásnak elengedhetetlen tartozékai a különböző elektronikus számítógépek, legkülönbözőbb példányai is azonban csak akkor töltik be szerepüket, ha a szakemberek kialakítják az alkalmazásukhoz legmegfelelőbb programozási nyelvet. ha nem látják el megfelelő „gondolatokkal”, ezeket a gépeket, akkor a legcsodálatosabb konstrukció is alacsony hatékonysággal és gazdaságtalanul dolgozik. ezért különösen nagy feladat hárul a számítástechnikával foglalkozó programozási szakemberekre.

az elektronikus számítógépek és számítástechnikai módszerek alkalmazását tekintve hazánk még csak szerény helyet foglal el a világ országai között, az elmúlt években azonban hazánkban is megalapozták ennek az új szakágnak a fejlődését. sok kitűnő szakember hasznosítja nemcsak az egyetemen és kutató intézetekben, de az ipari nagyüzemekben is. munkájuknak egyre nagyobb szerepe van az irányításban, az új módszerek kidolgozásában, a fiatal tudományágot az eddiginél lényegesen nagyobb ütemben fejlesztik a jövőben. a gazdasági bizottság ezzel kapcsolatos határozatának megfelelően az illetékes szervek tervet dolgoztak ki a modern számítógépek alkalmazásának lendületesebb fejlesztésére. széles körben hasznosítják a nemzetközi tapasztalatokat, a mostani esztendő nyári egyetemet is azzal a céllal rendezték, hogy a hazai és a külföldi szakemberek kicserélhessék tapasztalataikat, megismerkedjenek a modern számítástechnikai eljárásokkal, a programozási nyelvek új módszereivel.

a kéthetes egyetemen a tudományág legnevesebb képviselői tartanak előadásokat. b. dolph professzor az ibm amerikai számítógép gyárban kidolgozott programozási nyelvekről számol be. e. j. ljubinszkij moszkvai, j. e. l. peck kanadai és kalmár lászló szegedi professzorok a legkorszerűbb elektronikus számítógépeket és a programozási nyelvek fejlődését ismertetik.
/mti/

18.32/m

te

- 36 -

bb. 63. budapesten tartotta századik ülését a nemzetközi légi telex hírközlési szervezet igazgatótanácsa

t sz./19/11 La

1968. augusztus 13.

kedden budapesten üléskezelt a sita, a nemzetközi légi telex hírközlési szervezet igazgatótanácsa. ez volt a szervezet századik, jubileumi ülése. a megbeszéléseken részt vett g. a. monniet, a sita vezérigazgatója, aki elutazása előtt az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- a szervezet 1949-ben alakult feladata, hogy szervezze a légitársaságok közötti hírközlést. a szervezethez 80 ország 140 légitársasága tartozik. a sita nem profitra dolgozik. gyorsabb összeköttetést teremt a légitársaságok irodái között, mint bármelyik más hírközlési szerv, és feladatát úgy látja el, hogy a költségeket az igénybevétel arányában osztja fel. az utóbbi években rendszeresen háromhónaponként ül össze az igazgatótanács, többnyire a szervezet székhelyén párizsban, és most a malév meghívásának elegendő tőkére, úgy határoztunk, hogy 100. ülésünket budapesten tartjuk. megbeszéléseink eredményesek voltak, és az ülést megelőző napokat arra is felhasználtuk, hogy egy kicsit megismerkedjünk az országgal, a balatonnal.

az ülés résztvevőit elutazásukkor kedden a ferihegyi repülőtéren a malév vezetői búcsúztatták./mti/

bb. 64. tapasztalatcsere a fehérje pótló kémiai anyagok felhasználásáról

vid cs./tné/11 La

1968. augusztus 13.

nagybaracsán az idei szűkös takarmánytermés gazdaságos felhasználásáról, illetve a hiányok pótlásáról tanácskoztak kedden a szakemberek, a fejlett állattartással rendelkező baja környéki gazdaságok vezetőit, állattenyésztőit tájékoztatták a kutatók és tapasztalt gyakorlati szakemberek a fehérjepótló kémiai anyagok gazdaságos felhasználásáról.

/folyt.köv./

te

- 37 -

bb. 64./ tapasztalatcsere ... folyt./ il

a tömegtakarmányok javítására főleg a karbamid felhasználását javasolták. megállapították, hogy a karbamid szakszerű adagolásával a mezőgazdaság silány értékű melléktermékeiből jó minőségű, gyakran a rétiszenával sőt a lucernával egyenértékű takarmány állítható elő. számos jól bevált „receptet” ismertettek. eszerint a juhok ivóvizébe is keverhető a karbamid de alkalmas a silótakarmányok, a szárított répaszellet és a darált kukoricacsutka dúsítására is. a kémiai anyagokkal „fűszerezett”, ballaszt-takarmányokat a jószág szívesen fogyasztja, és etetésükkel jó kondícióban tarthatók a különböző állatfajok.

a tanácskozáson tájékoztatást adtak a karbamid beszerzési lehetőségekről, közölték, hogy az agrokernél 15 vagonnyi karbamid vár értékesítésére. a tiszai vegyikombinát felajánlotta, hogy a szűkös takarmányhelyzet javítására karbamidból és egyéb ásványi anyagokból keverékeket készít a mezőgazdaság számára.
/mt/

-3-

bb. 65./ emlékművet avattak kurtabércen, kiosztották a bedő-díjakat - a dél-somogyiak nyerték a fakitermelés országos versenyét

b vid os/tné/il la

1968./ augusztus 13./

kedden befejeződött az országos erdészeti egyesület háromnapos vándorgyűlése, amelyet miskolcon és a keletbükki államerdőgazdaság területén rendeztek meg. ugyanitt tartották a fakitermelés országos és nemzetek közötti öttusa versenyét, a verseny értékelésére és a vándorgyűlés záróünnepségére a bükki hegység egyik vadregényes táján, kurtabércen került sor. az ünnepségen megjelent havasi béla, a miskolci városi pártbizottság első titkára, valamint dobi ferenc, a medosz titkára is. a kurtabérci réten emlékművet avattak a munka közben életüket vesztett fakitermelők tiszteletére. dr. madas andrás, az országos erdészeti egyesület elnöke átadta a kiváló szakmai tudás elismerésére alapított bedő-díjat fekete gyulának, az egyesület főtitkárának, továbbá zathurecky lajosnak, a keletbükki állami erdőgazdaság osztályvezetőjének és weidinger istvánnak, a csákvári erdőszet vezetőjének.

/folyt.köv./

- 38 -

19.01/m

de

bb. 65./ emlékművet ... folyt./ il

a kétnapos faitemelési versenyen az első helyezést a dél-somogyi erdőgazdaság csapata nyerte el, a második helyen a mátrai erdőgazdaság, a harmadikon pedig a keszthelyi erdőgazdaság csapata végzett. az egyéni versenyben blazsek béla, a mátrai állami erdőgazdaság versenyzője került az élre, a második lett helman józsef, a dél-somogyi, a harmadik pedig halász jános, a mecseki erdőgazdaság versenyzője. a három versenyző képviseli majd hazánk színeit a szeptemberben jugoszláviában sorra kerülő fakitermelő versenyen. az ünnepség végén kitüntetésekkel jutak át az erdőgazdaság kiváló dolgozóinak és sportlövészeinek./mt/

-3-

bb. 66./ egerben rendezik meg a csillagászat baráti körének országos találkozóját

a vid fm/mné/il la

1968./ augusztus 13./

a csillagászat baráti körének 5. országos találkozóját egerben rendezik meg augusztus 16-19 között - jelentették be a tit heves megyei szervezete által kedden rendezett tanácskozáson. az érdekes találkozóra az ismeretterjesztés egri jubileuma alkalmából kerül sor. száz évvel ezelőtt, 1868 augusztusában ugyanis egerben tartották tizenharmadik nagygyűlését a magyar orvosok és természetvizsgálók országos szövetsége. a jubileumi ünnepségre több mint kétszáz hazai és külföldi vendéget várnak.

a megnyitás napján a száz év előtti találkozó jelentőségét méltatják, majd a résztvevők négy napon át elemzik a természettudományosi ismeretterjesztés eredményeit, feladatait, és számos csillagászati múzeumban, valamint a mátrában, a piszkéstetői obszervatóriumban, az amatőr csillagászok beszámolnak tapasztalataikról és több előadás hangzik el az űrkutatás időszerű kérdéseiről is. egerben, a széchenyi ut 21 szám alatti házban emlékünnepséget rendeznek montedegoi albert ferenc tiszteletére aki ebben a házban lakott és szülőjével ezelőtt vezetője volt az „egri spekuláns”, és polihisztor a természettudományos ismeretterjesztésnek./mt/

-3-

- 39 -

19.08/gy

Világosítványt megtekintenek. látogatást tesznek az egri

de

bb. 67. elhunyt kristóf jános

vid/fm/gk/gy/La

1968. augusztus 13.

79 éves korában elhunyt kristóf jános a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1919-től volt tagja a kommunista pártnak. kristóf jánost a magyar szocialista munkáspárt salgótarjáni járási bizottsága saját halottjának tekinti. temetése augusztus 14-én délután 5 órakor lesz a nógrád megyei etes közsögben. /mti/

-.-

bb. 68. elhunyt háló jános

vid-fm/gk/gy/La

1968. augusztus 13.

hosszu szenvedés után 77 éves korában elhunyt háló jános, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. háló jánost, az mszmp salgótarjáni városi bizottsága saját halottjának tekinti. temetése augusztus 14-én 1/2 4 órakor lesz a salgótarjáni köztemetőben. /mti/

-.-

bb. 69. előadásorozat kezdődött a kamarai tagvállalatok vezetői részére hazánk kereskedelmi kapcsolatairól

t sz/gk/le/gy/La

1968. augusztus 13.

a magyar kereskedelmi kamara előadásorozatot szervez tagvállalatai tájékoztatására magyarország kereskedelmi kapcsolatairól. az előadásokat, amelyeken a főbb kereskedelmi partnerek piaci helyzetét, a magyar külkereskedelem piaci lehetőségeit ismertetik, a külföldön működő magyar kereskedelmi kirendeltségek vezetői tartják. az első előadás kedden hangzott el; a hungarotex külkereskedelmi vállalat székházában szücs lászló, hazánk római kereskedelmi tanácsosa tartott ismeretetőt a magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatokról. a legközelebbi előadás szeptember 3-án lesz, amikor a magyar-angol árucseré alakulásáról, továbbfejlesztésének lehetőségeiről kapnak majd tájékoztatást a kamarához tartozó ipari és külkereskedelmi vállalatok vezetői. /mti/

-.-

19.110/gy

- 40 -

kl

bb. 70. gyorsított bírósági tárgyalás szekszárdon

vid-fm/tné/gy/La

1968. augusztus 13.

a szekszárdi járásbíróság közlekedési tanácsa kedden gyorsított eljárással tárgyalta szauervein józsef szakálytárkánypusztai vontatóvezető ügyét. szauervein vasárnap este sörivés után nagy sebességgel motorozott csibrák és kurd között az országúton, s elütötte az előtte haladó orsós györgyöt, akit lábsérüléssel kórházba kellett szállítani. a bíróság szauervein józsefet foglalkozás körében elkövetett súlyos testi sértést okozó gondatlan veszélyeztetés büntette miatt 500 forint pénzbüntetésre és hathónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-.-

bb. 71. a duna művészegyüttes nagysikerű vendégjátéka zalaegerszegen

vid-fm/tné/m La

1968. augusztus 13.

a duna művészegyüttes kedden este zalaegerszegen, a megyei művelődési házban vendégszerepelt. az együttes nagy sikerrel mutatta be „virágfa” című műsorát. /mti/

-.-

bb. 72. időjárásjelentés

gk/m La

1968. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 19 órakor

változóan felhős idő

várható időjárás szerda estig:

változó mennyiségű felhőzet legfeljebb néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt, időnként megélnkülő nyugati, délnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 20-25 fok között. /mti/

-.-

19.45/11

- 41 -

kl

a szerkesztőségek figyelmébe!

11. la

1968. augusztus 13.

mai bb. 54. sz. hírünket / gyilkos darázs/

vi s s z a v o n j u k

/mti/

-.-

- v é g e -

21.00/11

21¹²

fr

- 42 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. augusztus 14.

bb. 1. előadások kodályról japánban

1 tf/gk/zs/gy/la

1968. augusztus 14.

számos japán városban tart előadásokat a Kodály által ki-
munkált zenepedagógiai módszerekről forrai katalán zeneta-
nárnök, aki egyhónapos szakmai utra érkezett a távoli országba,
ott tartózkodásáról most küldték meg az első jelentést buda-
pestre a kulturális kapcsolatok intézetéhez, eszerint a zene-
tanárnök tiszteletére Tokióban a magyar nagykövetségen fogadást
rendeztek, amelyen megjelent Kanematsu, a japán külügyminisz-
térium számos vezetője, a japán-magyar baráti társaság sok kép-
viselője, japán zenei életének számos ismert személyisége. /mti/

.-.

bb. 2. újabb négyféle olajkályha a télre

1 st/tr/le/gy/la

1968. augusztus 14.

a mechanikai művek az idén 150 000 olajkályhát gyárt, ez-
zel most már teljesen ki tudja elégíteni az igényeket, válaszó-
térítékát is lényegesen bővíti, hogy mindenki a helyiségnek leg-
megfelelőbb kályhát vásárolhassa, s így a lehető leggazdasá-
gosabban fűthessen.

a közelgő idényre a vállalat újabb négyféle olajkályhát
hoz forgalomba, az egyik a luxus-kivitelű, cserépburkolatú
kályha a nem túlzottan nagy, 75-120 köbméteres szobák fűtésé-
re alkalmas, óránként 0,84 liter olajat fogyaszt, kitűnő,
80-84 százalékos hatással.

/folyt. köv./

- 1 -

✓ kulturális hivatalának igazgatója, ott volt az oktatásügyi
minisztérium

el

